

‘Ο λίβας τῆς φιληδονίας (Είρηναῖος Ἐπίσκοπος Αἰκατερίνμπουργκ καὶ Ἰρμπίτσκ)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα) / Ορθόδοξη πίστη

Ἐνας ἄνεμος, ποὺ λέγεται λίβας, εἶναι ἀφόρητα ζεστὸς καὶ καταστρεπτικός. Ὅπου φυσήξει, ξεραίνονται ὅλα τὰ φυτὰ στὰ χωράφια καὶ στοὺς κήπους. Τὰ χοντρὰ καὶ σκληρὰ ἀγκάθια ὅμως δὲν παθαίνουν τίποτα. Ὁ λίβας καταστρέφει μόνο τὰ ὡφέλιμα φυτά, ποὺ οἱ καρποὶ τους χρησιμεύουν σὰν τροφὴ στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὰ ζῶα.

Ό καταλυτικός καὶ θανατηφόρος αύτὸς ἄνεμος μοιάζει μὲ μία ἀπὸ τὶς πιὸ ὀλέθριες τάσεις τῆς ἐποχῆς μας, ποὺ σὰν τὸ λίβα ξεραίνει καὶ ἔξαφανίζει ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων τοὺς καρποὺς τῶν ἀρετῶν. Εἴναι οἱ σαρκικὲς ἐπιθυμίες καὶ τὰ σαρκικὰ πάθη.

Αύτὸ εἴναι τὸ μεγαλύτερο κακό της ἐποχῆς μας. Διαλύει οἰκογένειες, ἐκθέτει ἄντρες καὶ γυναῖκες, ὁδηγεῖ στὸν κατήφορο τοὺς νέους, ἀφήνει τὴ φαρμακερὴ πνοή του στὰ μικρὰ παιδιά. Καὶ τίποτα δὲν φαίνεται ἵκανὸν νὰ σταματήσει τὴν ὀλέθρια ἐπίδρασή του!

Γιὰ τὸ λόγο αύτὸ ἔχουμε μεγαλύτερη ὑποχρέωση νὰ παρακινήσουμε ἐσᾶς, τοὺς γονεῖς, ὥστε μὲ τὴ φροντίδα σας ἥ καὶ τὴν αὐστηρότητά σας, νὰ προφυλάξετε τὰ παιδιά σας ἀπὸ τὸ καταστρεπτικὸ αύτὸ μόλυσμα.

Πόσο ύπεροχη ὑπαρξη βγῆκε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Δημιουργοῦ ὁ ἄνθρωπος! Ἡ ψυχὴ του ἔχει τὴ σφραγίδα τοῦ Θεοῦ. Ἄλλὰ καὶ τὸ σῶμα του βρίσκεται στὴν πιὸ ψηλὴ βαθμίδα τοῦ ζωικοῦ κόσμου.

Σύμφωνα μὲ τὴν τάξη τῆς Δημιουργίας, ἡ ψυχὴ πρέπει νὰ ἡγεμονεύει πάνω στὸ σῶμα. Ἔτσι συνέβαινε πράγματι στὴν ἀρχή: Ὅταν ἡ ψυχὴ τοῦ ἄνθρωπου ὑπάκουε στὸ Θεό, τὸ σῶμα ἦταν ὑποταγμένο στὴν ψυχή, χωρὶς νὰ τὴν ἐπιβαρύνει ἢ νὰ τὴν ἐκθέτει σὲ πειρασμούς.

Ἄλλη τροπὴ ὅμως πῆραν τὰ πράγματα μετὰ τὴν πτώση. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἄνθρωπου ἐπαναστάτησε ἐνάντια στὸ Θεό. Ἔτσι καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἄνθρωπου ἐπαναστάτησε ἐνάντια στὸ πνεῦμα, ἐνάντια στὴν ψυχή.

Σὰν ἀποτέλεσμα τῆς δίκαιης τιμωρίας, ἡ ροπὴ τῶν αἰσθήσεων πρὸς τὸ πονηρὸ καὶ οἱ σαρκικὲς ἐπιθυμίες ἄρχισαν ν' ἀσκοῦν τυραννία πάνω στὶς πνευματικὲς ἐπιδιώξεις τοῦ ἄνθρωπου, ἀπαιτώντας τὴν πλήρη ὑποταγὴ καὶ ὑποδούλωσή του σ' αὐτές. Ἔτσι ἐμφανίστηκε στὸν ἄνθρωπο ἡ τάση νὰ κάνει ὅ,τι ἰκανοποιεῖ τὶς αἰσθήσεις του. Ὁ ἄνθρωπος ἔγινε σαρκικός.

Ἡ ούσια τῆς φιληδονίας καὶ τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας βρίσκεται σὲ τοῦτο: Ἡ ψυχὴ ὑποτάσσεται στὶς σαρκικὲς ἐπιθυμίες· ἡ σαρκικὴ ἐπιθυμία ἀσκεῖ τότε κυριαρχία πάνω στὸν ἄνθρωπο, τὸν ἀποχαλινώνει καὶ τὸν τυφλώνει ἔτσι, ποὺ νὰ μὴ μπορεῖ πιὰ νὰ σκεφτεῖ τὸ Θεό, τὴν πίστη σ' Αὐτόν, τὶς ἐντολὲς καὶ τὸ θέλημά Του· ἔτσι, τέλος, σκοτώνει στὸν ἄνθρωπο κάθε τί ἀγνό, θεῖο, Ἱερό!

Αὕτος ὁ αισθησιασμός ειναι τὸ μεγαλύτερο κακό, ἡ μεγαλύτερη καταστροφὴ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἄν εἴναι ἀλήθεια ὅτι τὸ δέντρο γνωρίζεται ἀπὸ τοὺς καρπούς του, τότε πρέπει νὰ ποῦμε, ὅτι ὁ αισθησιασμὸς εἴναι δέντρο φαρμακερό, ἐπειδὴ δίνει φοβεροὺς καρπούς.

Ο πρῶτος αἰσχρὸς καρπὸς του εἴναι ἡ ὄκνηρία, ἡ ἀποφυγὴ τοῦ κόπου καὶ κάθε καλοῦ, ποὺ ἀπαιτεῖ κάποια προσπάθεια. Ο φιλήδονος ἄνθρωπος εἴναι καὶ μαλθακός. Δὲν γνωρίζει ποτὲ τὴν ἰκανοποίηση ποὺ δίνει ἡ δημιουργικὴ δραστηριότητα. Ο κόπος εἴναι γι' αὐτὸν βάρος, ζυγός, κατάρα, καὶ ὅχι μέσο γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς ἀρετῆς, οὕτε σοβαρὴ καὶ σπουδαία ὑποχρέωση, καθορισμένη ἀπὸ τὸ Θεό.

Ο φιλήδονος ἄνθρωπος φοβᾶται τὸ σωματικὸ κόπο, γιατὶ γίνεται αἰτία νὰ διαταραχθεῖ ἡ μαλθακότητά του. Ἄλλὰ φοβᾶται καὶ τὸ διανοητικὸ κόπο, γιατὶ ἀπαιτεῖ βίᾳ τῶν πνευματικῶν δυνάμεων.

Πολλοὶ ἀσφαλῶς ἀνθρώπους θὰ ἔτυχε νὰ γνωρίσετε, γιὰ τοὺς ὅποίους οἱ ἄλλοι

εξλεγαν: «Ό ανθρωπος αύτὸς πολλὰ θὰ μποροῦσε νὰ κάνει. Όμως δὲν κάνει τίποτα!». Ποιὰ εἶναι πολὺ συχνὰ ἡ αἰτία; Η ἡδυπάθεια, ποὺ κάνει τὸν ἄνθρωπο ὀκνηρό. Καὶ ἐνῶ ἔχει τὶς πιὸ καλές προϋποθέσεις, ὑποφέρει ἀπὸ τὴ φτώχεια καὶ τὶς στερήσεις. Καὶ ἀσφαλῶς θ' ἀπολάμβανε μεγάλη εὐτυχία, ἀν ἡ ὀκνηρὴ ζωὴ δὲν τοῦ ἥταν πιὸ εὐχάριστη ἀπὸ τὴν εὐημερία τοῦ τίμιου κόπου.

Τὸ ᾖδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴν πνευματικὴ δραστηριότητα, πράγμα ποὺ τὸ βλέπει κανεὶς πολλὲς φορὲς στὸ σχολεῖο. Συναντάει κανεὶς ἐκεῖ παιδιὰ μὲ πλούσια πνευματικὰ χαρίσματα καὶ ταλέντα. Παιδιὰ ποὺ μαθαίνουν γράμματα παίζοντας. Καὶ μὲ τὴν κλίση ποὺ ἔχουν, περιμένει κανεὶς ὅτι θὰ γίνουν σπουδαῖοι ἄνθρωποι. Κι ὅμως, τὰ παιδιὰ αὐτὰ δὲν ἔχουν καμιὰ ἔξελιξη. Γιατί; Γιατί, μεγαλώνοντας, ἔγιναν ὀκνηροί, τεμπέληδες, κι ἔθαψαν στὴ γῆ τὸ τάλαντό τους, ἀντὶ νὰ τὸ διπλασιάσουν μὲ τὴν ἐπίμονη προσπάθεια.

Τέτοιοι ἄνθρωποι εἶναι ἀνίκανοι γιὰ μεγάλες ἐπιτυχίες, καὶ προπαντὸς γιὰ τὴν ἀρετή.

Δὲν εἶναι λίγο τὸ ἐκλεκτὸ ὄλικό, ποὺ ρούφηξε ὁ βάλτος τοῦ αἰσθησιασμοῦ. Πόσες φορές, ἄνθρωποι ποὺ εἶχαν ἀπὸ τὸ Θεὸ τὴν κλήση καὶ τὴν προδιάθεση νὰ γίνουν πρότυπα ἥθους καὶ ἀρετῆς, χάθηκαν, γιατί παρασύρθηκαν ἀπὸ τὴν ἡδυπάθεια. Ἔτσι ἡ τάση πρὸς τὴν ἀρετὴ βυθίστηκε στὰ βαλτόνερα τῆς ὀκνηρίας καὶ τῆς ραθυμίας!

Ο δεύτερος καρπὸς τῆς φιληδονίας εἶναι ἡ λαιμαργία καὶ ἡ μέθη. Εἶναι πολὺ σωστὸ αὐτὸ ποὺ λέει ὁ ρωσικὸς λαός: «Περισσότεροι ἄνθρωποι πνίγηκαν στὸ ποτήρι παρὰ στὸν ποταμὸ Βόλγα».

Δὲν θὰ ποῦμε ἐδῶ πόση συμφορά, δυστυχία καὶ καταστροφὴ φέρνει στὸὺς ἀνθρώπους τὸ μεθύσι. Ό καθένας τὸ βλέπει στὸὺς γνωστούς, τοὺς γείτονες ἢ τοὺς συγγενεῖς, ποὺ ἡ ἡδυπάθεια τοὺς ἔφερε στὸ σημεῖο νὰ λερώσουν ἀποκρουστικὰ τὸν «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» πλασμένο ἐαυτό τους, καὶ νὰ χάσουν, τολμῶ νὰ πῶ, τὴν ἀνθρώπινη ὑπόστασή τους.

Τρίτος καρπὸς τῆς φιληδονίας εἶναι ἡ ἀσωτία. Ἀν ὑπάρχει πάνω στὴ γῆ κάτι πραγματικὰ ὑπέροχο καὶ οὐράνιο, αὐτὸ εἶναι ἀκριβῶς ἡ παιδικὴ καὶ νεανικὴ ἀθωότητα. Ἀντίθετα, ἀν ὑπάρχει κάτι αἰσχρὸ καὶ σιχαμερό, αὐτὸ εἶναι ἡ παραδομένη στὴν ἀσωτία ψυχή. Δὲν θὰ μιλήσουμε τώρα γιὰ τὸν καρπὸ αὐτὸ τοῦ αἰσθησιασμοῦ. Όλοι γνωρίζετε ποῦ ὁδηγεῖ τὰ θύματά της ἡ ἀνηθικότητα.

Πηγή: agiazoni.gr